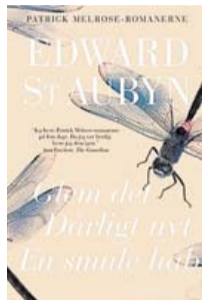

BESTSELLERLISTEN

Skønlitteratur

- 1 (1) **Kim Leine:**
Afgrunden
- 2 (2) **Anthony Doerr:**
Alt det lys vi ikke ser
- 3 (Ny) **A.J. Kazinski:**
Den genfødte morder
- 4 (5) **Jo Nesbø:**
Blod på sneen
- 5 (3) **Jussi Adler-Olsen:**
Den grænseløse
- 6 (6) **Camilla Läckberg:**
Løvetæmmeren
- 7 (4) **John Williams:**
Butcher's crossing
- 8 (7) **Anna Grue:**
Italiensvej
- 9 (Ny) **Edward St. Aubyn:**
Patrick Melrose romanerne 1-3
- 10 (9) **Lars Mytting:**
Svøm med dem som drukner

Biografier og erindringer

- 1 (1) **Carsten Norton og Miki Mistrati:**
Bad standing
- 2 (3) **Jørgen Leth:**
Mine helte
- 3 (4) **Kristoffer Frøkjær-Jensen:**
Eske Willerslev
- 4 (6) **Marie Louise Toksvig:**
Guldfuglen - i krig med Ak81
- 5 (2) **Puk Damsgård:**
Hvor solen græder
- 6 (7) **Pernille Rahbek og Andrea Bak:**
Kan man se jeg har grædt?
- 7 (8) **Jens Andersen:**
Denne dag, et liv
- 8 (5) **Fie Friedrichsen:**
Fede Fie - min kamp tilbage til livet
- 9 (-) **Anne-Lise Bjerager:**
Det gælder dit liv. Bent Lexner
- 10 (-) **Charlotte Rørth:**
Jeg mødte Jesus

Faglitteratur

- 1 (Ny) **Christoph Ellersgaard et al.:**
Magteliten
- 2 (Ny) **Anthony Beevor:**
Ardenneroffensiven - Hitlers sidste
- 3 (2) **Erlend Leth Pedersen:**
De danske varulve
- 4 (-) **Benny Andersen:**
Sådan kan islam også være
- 5 (1) **Yuval Noah Harari:**
Sapiens
- 6 (-) **Thomas Harder:**
Besættelsen i billeder
- 7 (4) **Svend Andersen:**
Gud (Tænkepauser)
- 8 (Ny) **Ditte Trolle:**
Sex (Tænkepauser)
- 9 (5) **Ditte Trolle:**
Sex (Tænkepauser)
- 10 (-) **Lars Tvede:**
Kriser, krak og kaviar

Bestsellerlisten bygger på salgstal fra Arnold Busck i uge 23. Tallene i parentes angiver sidste uges placering. En streg betyder, at bogen har været ude af listen og nu er kommet ind igen.

BOGDEBAT

Shitstormens ulidelige lethed

Maja Lucas, forfatter og forsker, Institut for Kulturvidenskaber, Campusvej 55, Odense:

Den offentlige debat om Mette Høegs kritik gør mig mismodig. Når man svarer igen på hendes usaglige angreb på en stor gruppe mennesker, får man at vide, at man ikke kan tåle kritik. Eller at Mette Høeg skulle være ude i en 'shitstorm' eller blive jagtet af et 'ulvekobbel'.

Men hvis jeg på forsiden af en landsdækkende avis påstod, at jøder laver uambitiøse film, fordi de er griske, måtte jeg så ikke forvente temmelig mange modsigelser, uden det af den grund kunne betegnes som en shitstorm?

Debatten fremstilles i mediernes som en kamp mellem forskellige opfattelser af litteraturen, og man kan vel ikke klandre mediernes for at gå efter 'konflikten', men det er forstemmende, at de færreste interesserer sig for, hvor dårlige Høegs argumenter er.

Overhovedet undrer det mig, at man ikke anholder hendes argumentation om, hvorfor det netop er kvinder, som skulle være navlepilende:

Et væld af unge piger søger i disse år optagelse på Forfatterskolen - alle tilhører de en generation, hvor hvert enkelt individ er blevet opmuntret i, at netop dét er noget helt specielt. Der hersker hos disse yngre kvindelige forfattere en dyb optagethed af deres eget *unikke* indre følelsesliv og personlige historie.

Argumentet for det selvoptagede er altså generationen. Der er intet belæg for, at det netop skulle være kvinderne, som er særligt navlepilende. Der står simpelthen ikke hvorfor. Det er med andre ord en påstand, og vel at mærke en temmelig krads påstand. Igen: Hvis jeg havde skrevet, at den yngre generation er frygtelig selvcentreret, og blandt jøderne er det særligt slemt, ville det formentlig være tydeligere, hvilken pseudokonstruktion det er.

ARGUMENTET for, at den litterære verden har modtaget de yngre kvindelige forfattere positivt, undrer mig endnu mere: Både de højest positionerede kvinder og mænd, der besidder beslutningskraften i de litterære institutioner, får noget ud af at favorisere kvinderne: De kvindelige får brænde til deres feministiske bål, mens de mandlige får udvidet kontaktfladen til forfatteraspirerende, beundrende og kønsmodne piger.

Altså: Kvinderne vil have magt, mændene sex. Hermed har Høeg frakendt det litterære miljø enhver saglighed i domfældelserne, enhver oprigtig litterær interesse. Forfattere og kritikere er således ikke litteraturskere, men magtspillende manipulatorer. Man kunne derfor tro, at Høeg var en relativist, for hvem litterær værdi ikke findes i sig selv, men kun er udtryk for forskellige grupperes smag. Men det er ikke tilfældet, for hun står stejlt på sine egne dommes objektivitet. Om Lee Langvads 'Hun er vred' hedder det:

»Værket fremstår som en komplet overreaktion, og hovedpinen og trætheden indfinder sig allerede efter cirka tre siders læsning af den ensidige, repeterende form«.

Her benytter Høeg sig af den tvivlsomme værdidom, der beskriver læserens reaktioner på teksten (hovedpine, træthed) frem for teksten selv. Samtidig med at disse reaktioner hævdes at være objektive, da de sprogligt set ikke henføres til et bestemt subjekt, men må formodes at gælde for alle. Høeg afviser altså en stor gruppe menneskers værdidomme som underlødige og fremhæver sin egen som objektivt rigtig.

ENDELIG ER noget af det mest tvivlsomme i artiklen Høegs antagelser om forfatterens følelser og intentioner. Om kvinders ophold på Forfatterskolen hedder det sig:

»Her får de flittige og stræbsomme piger tillært sig et sprog, der gør dem i stand til at tilføje deres trivielle barndoms minder et skin af dybde og kompleksitet og deres pølse-normale forhold til ungdomskæresten et udtryk af drama og farlighed«.

Hvorfra ved Høeg, at disse forfatteres barndoms minder er trivielle, eller at deres forhold til ungdomskærlighed var normal? Og hvorfra kender hun deres flittighed og ambitionsniveau? Min pointe er naturligvis, at hun ikke kender det. Hun ræsonnerer ud fra læsningen af deres tekster, men hun kommer aldrig med eksempler på dette. Hvilket ikke er så mærkeligt, da det er ekstremt svært, for ikke at sige umuligt, at pege på et konkret sted i en tekst, hvor forfatterens 'virkelighed' bliver synlig. Man kan have en formodning, man kan have læst et interview med forfatteren, men af gode grunde kan man ikke vide, hvor forfatterens eventuelle personlige del af bogen slutter, og hvor fiktionen begynder. Det er litteraturvidenskab på begynderniveau. At slynge om sig med gisninger om forfatterens følelser og stræbsomhed, sådan som Mette Høeg gør, er simpelthen underlødigt.

Derfor forstår jeg ikke, at flere debattører har meldt sig under Mette Høegs faner. Det er godt nok en gratis omgang i baren, også selv om man måtte være sur på yngre kvindelige forfattere. Hvis man mener det samme som hende, må man komme med sine egne argumenter, for hendes holder ikke.

At skrive om sig selv

Lilian Munk Rösing, litteraturkritiker
Det er blevet hævdet, at nogle forfattere skriver for meget om sig selv. Det er blevet hævdet, at disse nogle er kvinder. Her går det allerede alt for hurtigt for en langsomt tænkende som mig. Det er imponerende, at nogen så sikkert ved, hvad det vil sige at skrive om sig selv. Selv standser jeg ved spørgsmålet: Hvad er et selv? Og dernæst: Hvad er en kvinde? For ikke at sige: Hvad er det at skrive?

Hvis det ikke er at skrive hvad som helst (dagbøger, indkøbssedler, debatindeklædning etc.), men at skrive noget, der kan kvalificeres som kunst.

Jeg tænker, at jeg snildt ville kunne skrive en roman om en 47-årig dansk litteraturlektorese i København anno 2015, uden at den ville handle særlig meget om 'mig selv'. Eller jeg ville kunne skrive en roman om en ensom mand på et lille studerekammer i en østeuropæisk storby i 1970'erne, og dén ville handle om 'mig selv'.

Jeg tænker, at flere af mine yndlingsforfattere - Kierkegaard, Strindberg, Imre Kertész, Marcel Proust, Thomas Mann - åbenbart er kvinder. Fint nok med mig, jeg går mere og mere ind for queer.

KIERKEGAARD, den sissy, har sågar interesseret sig en del for, hvad et selv er. Næmlig et selvforhold, der forholder sig til sig selv. Hos ham er denne potenserede selvrefleksion vejen til erkendelse. Og den kræver sin kvinde, det kan vi godt være enige om. Det er ikke så svært at mene en masse om verdens og litteraturens gang og alle de andre. Men det er svært at gribe i egen barm og lade erkendelsen udspringe derfra.

Kierkegaard er en af dem, der har lært mig, at der ikke findes nogen sand refleksion uden selvrefleksion. Her betyder refleksion ikke Narcissos' spejlbillede. Selvforholdet er ikke et selvbillede. Denne verden trænger til meget, men næppe trænger den til mindre selvrefleksion. Jeg vil gerne se den, der kan bevise, at vold, overgreb og chauvinisme udspringer af et overmål af selvrefleksion.

EN ANDEN af mine yndlingskvinder, Imre Kertész, har lært mig at forstå selvet som det, der bliver tilovers, når alle identitetsprædikater (nationalitet, etnicitet, seksuel orientering, køn osv.) er oplistet. Kertész er ungarsk jøde, mand og kz-overlever. Han skriver om sig selv. Dvs. han skriver om og fra det sted i sig selv, der ikke kan identificere sig med sine sociale prædikater, men må tage dem på sig som en byrde, en dom: jøde, ungarsk, mand etc. Det betyder ikke, at han ikke må tage disse prædikater alvorligt. Tværtimod. At skrive om og fra sig selv er ikke at skrive fra et sted, hvor man er fri af disse prædikater, men fra et sted, hvor man kan reflektere over at være underkastet dem. Dette sted er på én gang det allermest særegne og det allermest almenmenneskelige. Som en klog forfatter skrev på Facebook: »Jeg skriver ikke om mig, jeg skriver om dig«.

For mig er dét sted kunstnerens sted. Kunstneren taler derfra, hvor sociologiens og journalistikkens sprog og definitioner slipper op. Der er nogen, der kalder det sted for 'kvinde'. Det har sine historiske årsager. At have en social position, at være nogen eller noget i den sociale, offentlige orden, har trods alt i et par tusinde år været forbeholdt mænd.

Når den franske psykoanalytiker Jacques Lacan definerer den positi-

BOGKALENDER

on, som er underkastet den sociale orden og dens prædikater, kalder han den for den 'mandlige' position. Den 'kvindelige' position (der ligesom den mandlige er uafhængig af biologisk køn) har derimod et mellemværende med det, som ikke kan rummes i 'Loven', i den etablerede sociale orden og dens sprog. Det er det, som kunsten tager sig af. Det, som falder uden for de sociale kategoriers måde at sanse og inddele verden på. Kald det bare kvindeligt. Men at ønske sig en mindre kvindelig litteratur er da det samme som at ønske sig en mindre kunstnerisk litteratur. At være kvindehadende kvinde er ikke originalt. At være kunsthadende litteraturforsker burde måske være mere originalt, men er det desværre ikke. Begge positioner er naturligvis guf for journalistikken.

Få dit arrangement i Bogkalenderen: Skriv til boger@pol.dk senest onsdag kl. 11

LIVEARRANGEMENTER

SØNDAG 14.6.

15.00. Søndagsevent. Tonny Vorm anbefaler sommerlæsning. Thiemers Magasin, Tullinsgade 24, Kbh. Entré 50 kr. Tilmelding til til@thiemersmagasin.dk

MANDAG 15.6.

17.00. Poetisk Teater x 3. Medvirkende Peter Flyvholm, Mette Frank, Ulver Skuli Abildgaard optræder med Ole Sarvigs 'Legende', Lene Henningsens 'Karnevals alter' samt Morti Vizkis 'Sol'. Poesiens Hus i Den Frie, Oslo Plads 2, Østerbro.
20.00-22.00. Nordic Noir på Skodsborg. Mød Karin Slaughter i samtale med Sara Blædel. Pris 220 kr. inklusive te og kage. Arr. foregår på engelsk. Læs mere - og køb billet - på <http://www.skodsborg.dk/eventkalender/>.

TIRSDAG 16.6.

17.00. Kom og hør om Jules Vernes forfatter-skab. Jules Verne var sci-fi pionér og kendt for sine robinsonader, sine visionære historier om bl.a. rumfart, sejlads under havet og nedstigninger til vor planets dybeste dybder. Efterhånden fik Jules Vernes romaner et

udtryk, hvor videnskaben blev farlig, og vi møder den gale videnskabsmand. Således også i 'Wilhelm Storitz hemmelighed', som er den første nye Jules Verne-roman på dansk i en del år.

Det drejer sig om Jules Vernes sidste værk, revideret af sønnen Michel og udgivet efter hans død. Den er opkaldt efter og handler om en gal tysk videnskabsmand, der har arvet en farlig hemmelighed fra sin afdøde alkymist-fader.

Han ønsker at spolere ægteskabet mellem ungarske Myra Roderich og franske Marc Vidal og skyr ingen midler for at nå sit mål. Bogen udspiller sig i 1700-tallets Østrig-Ungarn i det nuværende Serbien.

Bjørn Larsen og Leif Rasmussen fra Det danske Jules Verne Selskab samt Martin Kargaard fra Det Poetiske Bureaus Forlag fortæller om forfatterskabet og forlagets foreløbige to udgivelser af Verne. Hovedbiblioteket, Krystalgade, Kbh. Cocktails 25 kr.

19.00 Mød Roger Pihl aktuel med 'Danmarks Bjerge'. Tranquebar Rejseboghandel, Borgergade 14, Kbh. Entré 50 kr.

ONSDAG 17.6.

19.30. Mød Roger Pihl aktuel med 'Danmarks Bjerge.' Kulturhuset Skanderborg, Parkvej 10, Skanderborg. Fri entré.

OM JULES.

Jules Verne skrev om rejser i verdensrummet, i luften og under vand, længe før det var muligt. Det gav ham titlen science fiction-romanens forgænger. Hør om hans sidste værk på Hovedbiblioteket tirsdag. Foto: AP

ANMELDT I UGEN

Dave Goulson: Humlen ved det hele. Mit eventyrlige liv med bier. Oversat af Birgitte Steffen Nielsen. Don Max. (Anmeldt 9.6 af Kim Skotte)

Michael Walzer: The Paradox of Liberation: Secular revolutions and Religious counterrevolutions. Yale University Press. (Anmeldt 10.6 af Rune Lykkeberg)

Samfundsdebat. Anders Krab-Johansen. Vi vinder når vi vågner – Kunsten at forblive et rigt samfund. Gyldendal Business. (Anmeldt 11.6 af Niels Nørgaard)

Roman. Umberto Eco: Nr. 0. Oversat af Lorens Juul Madsen. Rosinante. (Anmeldt 12.6 af Bo Tao Michaëlis)

Roger Pihl: Danmarks Bjerge. Fra det laveste til det højeste. Haase Forlag. (Anmeldt 13.6. af Søren Ryge Petersen)

Debat Bøger

Send indlæg om bøger og boganmeldelser på boger@pol.dk eller til Politiken Bøger, Rådhuspladsen 37, 1785 København V. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere i indsendte indlæg.